

Prof. MUDr. Juraj Payer, CSc., – 50 ročný

Prof. MUDr. Juraj Payer, CSc., sa narodil 13. 3. 1958 v Bratislave vo viacgeneračnej lekárskej rodine.

Maturoval na Gymnáziu L. Sáru v Bratislave v r. 1977 a po úspešnom absolvovaní LF UK v Bratislave bol slávnostne promován na doktora medicíny – všeobecné lekárstvo v r. 1983. Po promócii nastúpil na I. internú kliniku LF UK a FN, kde pracoval postupne vo funkcii sekundárneho lekára, neskoršie ordinára pre endokrinológiu a externe pôsobil vo funkcii odborného asistenta LF UK.

Postupne usilovnosťou a tvorivosťou začína rozvíjať svoj talent v oblasti endokrinológie a po absolvovaní atestácie z vnútorného lekárstva I. stupňa absolvoval atestáciu z endokrinológie a následne atestáciu z vnútorného lekárstva II. stupňa.

V oblasti endokrinológie sa začal pod vedením prednostu I. internej kliniky LF UK a FN prof. Ďuriša, DrSc., zaujímať o problematiku nádorov, ktoré secernujú hormóny, alebo látky, ktoré majú hormonálnu aktivitu. Problematika, ktorú si zvolil, bola veľmi náročná, ale veľmi potrebná, pretože vývoj nádorového ochorenia býva často spojený s prejavmi endokrinných chorôb a včasný zásah, či už liečebný, alebo operatívny môže zlepšiť prognózu chorého a v neposlednom rade zachrániť život pacienta. V tejto oblasti prof. MUDr. J. Payer, CSc., dosiahol významných úspechov a výsledky jeho práce boli publikované v domácich a zahraničných časopisoch a boli podkladom jeho venia docenti na LF UK v Bratislave v r. 1997. Za profesora vnútorného lekárstva LF UK bol menovaný prezidentom republiky v roku 2002.

Okrem tejto problematiky sa začal prof. MUDr. J. Payer, CSc., zaoberať problematikou osteoporózy a metabolických ochorení skeletu a stal sa významným odborníkom pre túto problematiku. Už viac rokov je hlavným odborníkom MZ SR pre oblasť endokrinológie, je predsedom kategorizačnej komisie pre lieky využívané v endokrinológii a pri liečbe osteoporózy.

Jeho aktivita nepatrí len do oblasti endokrinológie a osteológie, ale aj do oblasti reumatológie, kde sa venuje problematike endokrinných arthropatií. Usilovnosťou, ktorá je pre jeho osobnosť typická, dosiahol to, že je autorom alebo spoluautorom 12 monografií. Jednou z posledných je známy Lexikón osteoporózy.

Postupne sa stáva známym aj v zahraničnej literatúre, o čom svedčí to, že je citovaný 244x v zahraničnej literatúre.

Z jeho monografií je potrebné spomenúť Všeobecnú a klinickú endokrinológiu, ktorá bola publikovaná v r. 2004 a prof. J. Payer, CSc., je jedným zo spoluautorov monografie A. Kreze, P. Langer, I. Klimeš, L. Stárka, J. Payer

a J. Michálek. Ďalej je potrebné vyzdvihnúť monografiu I. Ďuriš, J. Payer, M. Huorka – Gastrointestinálne hormóny v klinickej praxi, 1995. Ďalej je to spomínaný Lexikón osteoporózy – autorov J. Payer, J. Rovenský, Z. Killinger, 2007.

Vedecký a pedagogický život sa u prof. J. Payera nezastavil a v r. 2004 prechádza na Interné oddelenie FNŠP v Bratislave, kde pôsobí vo funkcii primára a 1. 3. 2006 po zmene štatútu oddelenia sa stáva prednostom novovzniknutej V. internej kliniky LFUK a FNŠP v Bratislave. V. interná klinika je v súčasnosti s 90 posteľami najväčšou z bratislavských interných kliník. Dominantné miesto v zameraní kliniky okrem kardiológie a gastroenterológie má práve osteológia a endokrinológia. Prof. MUDr. J. Payer, CSc., je úspešným lekárom, vedcom a pedagógom.

Aktívne pracuje ako člen predsedníctva Vedeckej rady MZ SR, je člen Vedeckej rady Ústavu experimentálnej endokrinológie SAV a Slovenskú republiku zastupuje ako člen panelu expertov pre problematiku osteoporózy pri Európskom parlamente v Bruseli.

Vo funkcii predsedu Slovenskej spoločnosti pre osteoporózu a metabolizmus kostí vykonal veľký kus práce na poli legislatívy diagnostiky a liečby osteoporózy (Odborné usmernenie pre diagnostiku a liečbu osteoporózy, Metodický list farmakoterapie osteoporózy atď.) ako aj pri organizácii ambulantnej siete osteologických pracovísk v SR a výuky lekárov, ktorí sa špecializujú na problematiku metabolických ochorení kostí, i pri organizovaní významných kongresov. Prof. Payer je členom redakčnej rady časopisov Osteologický Bulletin a Slovenský Lekár.

Vyškolil 6 vedeckých pracovníkov, ktorí v problematike osteológie a endokrinológie jeho zásluhou dosiahli vedeckú hodnosť PhD.

Je veľkou jeho zásluhou, že sa dôsledne stará o výchovu nových lekárov tak v odbore internej medicíny, ako aj vo vedecko-výskumnej oblasti.

Prof. Payer je však nielen lekárom, pedagógom a vedcom, ale aj zanieteným športovcom a milovníkom umenia a histórie. Každotýždenným tenisovým a futbalovým zápasom prispôsobuje svoj celotýždenný program a udržuje sa tak vo výbornej fyzickej a psychickej kondícii.

Z príležitosti jeho 50-tin mu prajeme všetko najlepšie, hlavne dobré zdravie a elán do ďalšej práce, aby škola prof. MUDr. J. Payera, CSc., ktorá vyrastá na V. internej klinike ho nasledovala a bola vzorom aj pre ostatné odbory slovenskej medicíny.

**Prof. MUDr. Jozef Rovenský, DrSc, FRCP
MUDr. Zdenko Killinger PhD.**